

Zsolt.103:1

„Áldjad én lelkem az Urat”

Parancs a léleknek

Dávid miután kiönti panaszát az Úrnak a 102. zsoltárban és mielőtt leírja a 103. zsoltárban, hogy milyen jóságos és kegyelmes hozzá Isten, saját lelkéhez szól, saját lelkét szólítja fel arra, hogy áldja az Urat. Tényleg így működik az emberi lélek? Valóban lehet parancsolni neki olyan rendkívüli körülmények között is, amilyenekben Dávid volt? Nyomorultnak érzi magát, szorongatásban van, fájnak, égnek a csontjai, nem tud aludni, ellenségei gyalázzák, csúfolják, fogadkoznak, hogy megölik és még lehetne folytatni. Erre szokták mondani, „összejött neki minden”. Ebben a helyzetben elnéző szokott lenni a környezet, amikor az ember kiborul, tör, zúz, megbántja, megsérti a másikat, vagy ahogy szokták mondani, „elveszítette a fejét”. Dávid megértette, hogy nem a fejét fogja elveszíteni, hanem Isten kezét, ha elgyengül lelkében. A lélek megerősödése csak az Úr jelenlétében lehetséges, ezért Dávid a nehézségei között, amiket testben el kellett szenvednie, a lelkének megerősítéséről gondoskodott. Tudom, hogy minden ember küzd ezzel a problémával, és aki ilyen súlyos helyzetekben is meg akarja menteni, vagy meg akarja erősíteni a lelkét, akkor nem tehet mást, mint példát vesz Dávidról és az érzése ellenében is tudatosan fordítja a lelkét Isten felé. Az 5Móz.4:9 ezt mondja Isten az Ő népének, mielőtt elfoglalná Kánaán földjét: „Csak vigyázz magadra, és őrizd jól a te lelkedet”. Az utolsó zsoltár utolsó verse így hangzik: Minden lélek dicsérje az Urat. Nincs oda írva, de oda lehet nyugodtan gondolni, hogy a körülményektől függetlenül.

Dávidnak ezen a különös felszólításán érdemes elgondolkodni, mert tudomásom szerint ritkán jut eszébe az embereknek, a saját lelkük irányítása. Általában elfogadják, hogy olyan, amilyen és a környezetük pedig fogadja el akkor is, ha finom és akkor is, ha kemény, akaratos, vagy erőszakos. Ráadásul az ember a saját lelkével szemben elfogult és mivel ő van vele legtöbbet együtt, elfogadóbb is, gyakran védelmébe száll és mentetegeti. Pedig fontos, hogy az ember lelke ne olyan legyen amilyen, hanem olyan, amilyen az embert ékesíti Isten előtt és szolgálja az ember megváltójának dicsőségét és alkalmas arra, hogy az embert ékesítse és a szellemi gyümölcstermésben támogassa. A Szent Szellem munkája során az ember lelke tisztul és teszi az embert egyre nemesebbé, ahogy formálódik az ő urának, Jézus Krisztusnak a képére.

Dávidról azt lehet tudni, hogy erőszakos volt és kemény ember, mégis Isten által választott király, akire az Úr rábízta a népe vezetését és azt, hogy elődje és előképe legyen a testben megjelent Fiú Istennek. Ez egy különös ellentmondás. Legalábbis annak látszik. Határozott, erős király és Jézus szelíd előképe. Az ember nehezen tudja összeegyeztetni a kemény királyt és hadvezért, aki számtalan csatában legyőzte az ellenséget harci cselekményekben és azt a lelkiületű embert, aki a megöletett Bárány előképe.

Természetesen Isten tudja mit csinál, Ő nem téved soha. A kiválasztást Dávid személyében nem cél nélkül tette még akkor sem, ha ellentmondásos a természete. E két szélsőséges természet, amik megjelennek Dávid személyében, egy skálának a két végét jelentik. A kemény, csak a saját érdekeit és más emberek leigázását követelő természet és a szelíd más emberek akaratának alávett természetet. Ez mindkettő megvolt Dávidban, e két szélsőség között ingázott a lelkiállapota. Kezdő hívő emberek sokszor megakadnak, meg is botránkoznak azon, amikor ráébrednek, hogy a bibliai hősöknek – mint pl. Dávidnak is – van olyan oldaluk, természetük, ami első ránézésre nem a krisztusi természetet mutatják.

Sok ember igénye, hogy jó legyen. Még több ember igénye, hogy hozzá jók, szelídek legyenek más emberek. Ezek az igények sok csalódás forrásai. Addig, amíg be nem látja az ember, hogy ő és mindenki más is megátalkodott bűnös és bár van hajlama és hajlandósága is a jóra, de hosszútávon nem tud jó lenni, mert a lelke jelen állapotában nem alkalmas arra, hogy mindig szelíd és alázatos legyen.

Ráadásul vannak olyan váratlan helyzetek, amikor nem tud az ember uralkodni magán és a viselkedése elfogadhatatlan lesz. Istenben hívő, krisztusi természetű emberekkel is előfordul, hogy nem tudnak uralkodni magukon, kijönnek a sodrúkból és olyat tesznek, mondanak, vagy úgy mondják, hogy azt azonnal, vagy később megbánják. Nem akarnak már ilyenek lenni és ilyeneket tenni, de előfordul velük. Ez sok keserűséget és szomorúságot okoz és jó is, ha nem lép rajta túl az ember csak úgy, elintézetlenül.

Velem is megesett nemrég. Mostanában nagyon sokat, feszített tempóban és feszült emberek között dolgoztam, ráadásul napi négy órás munkába járással, ami nagyon megterhelte a türelmemet és a lelkemet is. Beleszaladtam két konfliktusba is és az egyik miatt bocsánatot is kellett kérnem a kollégámtól, mert hevesebb voltam és megemeltem a hangomat. A másodiknál már odafigyeltem és kontroll alatt tartottam a lelkemet, de belül éreztem, hogy feldúlt és ingerült vagyok. Másodszor már nem tettem semmit, amiért bocsánatot kellett volna kérnem, de éreztem, hogy ez így nincs rendben. Lehet, hogy nem mondtam semmit, ami bántó lett volna, de ott volt bennem és tudom, hogy ez nem méltó az Úrhoz. Ő adott nekem új természetet, az övét, amit valahogy elnyomott a régi. Azt mondja az Úr Jézus, hogy aki gonosz gondolattal tekint más feleségére, az már bűnt követett el. Erre gondolva nyugtalan lett a szívem és nagyon elkésért, ami velem történt. Azt gondoltam, hogy mindegy lett volna, ha megint megtörténik az ingerült viselkedés, mert nincs különbség. Isten előtt megtörtént anélkül is, hogy valóságban megtörtént volna. Csak éppen megúsztam egy bocsánatkérést. Ez sem rossz, csak ez nem lehet cél.

Kerestem a megoldást. Nem csak választ a kérdésre, hanem megoldást is, hogy milyen úton fogok megszabadulni a saját lelkem fogságából.

Ekkor jött elélem Dávidnak a személye, aki sokat segített, mert azt lehet látni az életében, hogy kezdetben és a folytatásban is hagyott kívánnivalót az ő emberi természete maga után, de élete vége felé már egészen más lett. Dávid élete nagy ajándék Istentől minden hívő embernek, mert számtalan élethelyzetre ad megoldást az ő életének és írásainak megismerése ebben a mai „modern” világban élő hívő és nem hívő embereknek egyaránt.

Dávid, amikor még nem volt király, hanem Saul király udvarában szolgált hol karddal, hol meg lanttal, nagyon alázas és szolgálatkész volt. Szíve mélyéből szerette a királyt, mint ahogy most az emberek szeretik a családjukat, barátait, rokonaikat, vagy adott esetben, ahogy ragaszkodnak országukhoz, népükhöz. Ezekben a kapcsolatokban el van rejtve a konfliktus lehetősége is, ami előbb utóbb elkerülhetetlenül meg is jelenik. Dávid is egyszer csak azt tapasztalta, hogy Saul ellene fordul, nem hallgatja meg, nem bízik benne, ellenségének tekinti. Még menekülnie is kellett, mert az élete sem volt biztonságban a király mellett. Menekülése közben nem csak nélkülöznie kellett, hanem a háborgó lelkével is kellett valamit kezdenie, mert az is követelte a magáét. Az igazát, a bosszút, a megfelelést a környezetének, stb. Ráadásul még a közelében levő emberek is arra bízatták, hogy vegye kezébe a sorsát és szálljon szembe Saul királlyal.

Ez a harcedzett férfi nem tudott mit kezdeni a helyzettel és mialatt kereste a megoldást rájött, hogy hol találja. Ha ilyen körülmények között szeretne nyugodt, értelmes és bölcs maradni, aki ura a gondolatainak és a cselekedeteinek, akkor a lelkével kell valamit kezdenie. Nem elég megvárni, hogy elmúljon a háborgása, mert vagy nem fog elmúlni, vagy megismétlődik. Találni kell egy megoldást, ami végleg mederbe tereli a gondolatokat és a cselekedeteket is, amik kordában tartása emberi erőt meghaladó teljesítményt kíván. Ennyi pedig nincs az embernek. Legalábbis annyi nincs, hogy jusson minden feszült eseményre. Dávid, aki annyi parancsot adott már ki és annyiszor tudott engedelmeskedni is, most saját lelkét szólítja fel engedelmességre. Mégpedig arra, hogy áldja az Urat. Dávid esetében látjuk, hogy ez a viselkedés, a megoldást eredményezte. Szelídsége, élete későbbi szakaszára nézve olyan mértékű lett, hogy már irritálta is az erőszakos, kemény emberekből álló környezetét, akik élete végéig elvárták tőle a keménységet. Ezzel azonban nem törődött, mert fontosabb volt neki, hogy a szelídlelkűségét megőrizze. Zsoltárjaiban Istenhez fordult és szavai a mai napig erősítik és tanítják mindazokat, akik szeretnék hozzá hasonlóan, hogy Isten sikeresen végezze el az életükben az elkezdett munkát, aminek legmeghatározóbb része, az emberi lélek azon hajlamától való megszabadítás, ami a test bűnös természetét támogatja. A test cselekedetei okozzák a

konfliktusokat, amik miatt időről időre megszegyenül az ember és kerül méltatlan helyzetbe. Mert ezek a cselekedetek, az emberi természetből táplálkozó testnek a cselekedetei, amiket a Galata levél így sorol fel: paráználkodás, erkölcstelenség, szexuális bűnök, bálványimádás, varázslás, ellenségeskedés, veszekedés, féltékenység, harag, önzés, széthúzás, megosztottság, irigykedés, részegeskedés, vad mulatozás és ezekhez hasonlók. Ezek egésze, vagy egy része meg van minden emberben.

Tudom, hogy nem mindenki előtt népszerű gondolat az, hogy a hitélet útján való előrejutást, növekedést akarni kell, de én meg vagyok győződve afelől, hogy csak úgy magától nem jut el az ember az érett férfikorra, amikor elmondhatja magáról, amit a 2Timóteus 4:7-8-ban olvasunk, hogy „Ama nemes harcot megharcoltam, futásomat elvégeztem, a hitet megtartottam, végezetre eltépett nékem az igazság koronája, melyet megad nékem az Úr ama napon, az igaz Bíró.” Dávidtól azt látjuk, hogy akarta, hogy a lelke ne csak úgy magától legyen jó, hanem az ő akarata szerint, a körülményektől függetlenül és mindenkor Isten irányába segítse őt. Ez ma is gyakorolható minden ember számára, a hívő emberek számára pedig egyenesen a békeesség forrása lehet, ha a lelkük csapongása helyett egy ilyen dávidi/krisztusi felszólítást kényszerítenek a lelkükre, ami által elérik, hogy nehéz körülmények között is, Isten dicsőségét szolgálják.

Ha Jézus nem született volna erre a földre, hogy az embereknek megmutassa, hogyan lehet Isten tetszésére élni, nem lenne lehetősége az embernek a lelkük állapota ellenében gondolkodni, viselkedni, cselekedni. Az Úr Jézus meghalt a kereszten azért, hogy az embernek feltámadott szelleme legyen és ezzel elérte azt is, hogy az ember lelke fölött legyen egy erő, ami belőle táplálkozik és engedelmességre bírja még a legmegátalkodottabb lelkű embert is. Az ember megszokta, hogy a lelke a testéhez tartozik és annak elválaszthatatlan része. A test viselkedése a lélek állapotát tükrözi. A Róm.8:5 azt mondja, hogy „Mert a test szerint valók a test dolgaira gondolnak; a Szellem szerint valók pedig a Szellem dolgaira. Az ember szelleme, ha feltámadt, meggyőzheti a rá figyelő embert arról, hogy legalább akarjon a lelkének ellenállni, akarjon szellem által vezérelt életet élni. Ha ez a szándék megszületik az emberben, akkor Isten ad hozzá erőt, hogy a gyakorlatban is megtörténjen és az ember lelkében átváltozzon az ő megváltójának hasonlatosságára.

Azt mondja az Úr Jézus, hogy szeresd a te ellenségedet. Ez a könyörületeség legmagasabb szintje. Lehetetlen megtenni a Szent Szellem segítsége nélkül, de a lélek rossz állapotában sem. Egy valódi koldust, egy nyomorékot, vagy egy elesettet könnyű megszánni, szívébe fogadnia az embernek, de az ellenségét szeretni lehetetlen.

Lehet, hogy ellensége nincs mindenkinek, de olyan biztosan van, akire még gondolni sem szeret, mert annyira unszimpatikus, vagy elviselhetetlen. Jézus azt mondja, szeresd! Hogyan, mikor lehetetlen. Ő mégis azt mondja, hogy szeresd! Ő pedig tudja mit beszél, volt is alkalmá bizonyítani pl. amikor a kereszten volt és azért könyörgött az Atyához, hogy bocsásson meg az Őt kízóknak, mert nem tudják, mit cselekszenek. Neki vajon könnyű volt ezt tenni? Igen, mert az Ő egész élete azt fejezte ki, amit Dávid mondott saját magának. Áldjad lelkem az Urat! Ő nem kellett, hogy felszólítsa a lelkét, mert az ő lelkének természetes volt, hogy olyan nehéz körülmények között is, mint a kereszten, áldja az Atyát.

Krisztus miután meghalt a kereszten és feltámadott a halálból és mindazok, akik vele együtt meghaltak és feltámadtak szellemben, azok az Ő természetét is megkapták, de még a régivel is számolniuk kell. Mert bár az óember meghalt Krisztussal együtt a kereszten, de az óemberi természet a jelenlegi testben van és ennek természete továbbra is hajlamos a gonoszságra. Az embernek nem természetes, hogy a lelkét kordában tartja, ezért jó megszívlelni Dávid gyakorlatát és naponta többször is felszólítani a lelkét, hogy áldja az Urat.

A hívőknek a lelkük egy veszélyforrás, mert a sátán harca azért folyik még mindig, hogy az emberek lelkét megkaparintsa, hogy magával rántassa a kárhozatba. A testünk porból lett és porrá lesz. Kapunk megdicsőült testet feltámadáskor, a szellemünk megy az atyához, de a lelkünkre vigyázni kell, mert küzd érte a sátán is. Jó, ha megtanul az ember vigyázni rá annak támogatásával, akit Isten azért

adott, hogy segítségére legyen a nehéz, lelki háborúban. Ő a Szent Szellem, akit az Úr Jézus küldött a mennyből, miután felment az Atyához. Ő megeleveníti az ember számára igét és lehetővé teszi a befogadását, megtartását és alkalmazását.

Jó látni, hogy Dávid hogyan talált gyakorlati megoldást a lelkének koordinálására és hogyan segíti ma a zsoltár szavával minden békességre és szelídségre vágyó, az ellenségeit is szeretni akaró embert.

A 102. zsoltárban az alapige előtt a kiváltó okokat olvashatjuk, a 103. zsoltárban, az alapige után már a kiváltó okok felemlegetésének mellőzését. Azokat az örömeket, amik felváltották a keserűséget és megújítják az ember életét, hitéletét. Beszél az ige megváltásról, kegyelemről, irgalmasságról, koronáról, igazságról, isteni gondolatokról, kivirágzásról és még mindarról, ami ilyenkor az ember lelkét meggyógyítja az Úr jelenlétében.

Az 102. zsoltár elején még fájdalomában szólítja fel a lelkét Dávid Isten áldására, de a 103. zsoltár végén már felszabadultságában és örömeiben, így: „Áldjátok az Urat ő angyalai, ti hatalmas erejűek, a kik teljesítitek az ő rendeletét, hallgatván az ő rendeletének szavára. Áldjátok az Urat minden ő serege: ő szolgálói, akaratának teljesítői! Áldjátok az Urat minden ő teremtményei, az ő uralkodásának minden helyén! Áldjad én lelkem az Urat!”

Adja az Úr mindnyájunknak, hogy tudjunk élni ezzel a lehetőséggel elkerülve, hogy viselkedésünkkel, lelkünk felesleges háborgásával méltatlanokká váljunk az ő nevének hordozására.

Értsük meg, hogy nem vagyunk magunkra hagyva akkor sem, amikor a lelkünkbe tipornak, nem hallgatnak meg, mellőznek, vagy támadnak minket. Isten igéje segít abban, hogy az emberi természetünk ellenére is szelídséget nyerjünk és a Krisztusba vetett hitben kitartóak, állhatatosak legyünk. És hogy tudjuk szeretni ellenségeinket és méltók maradjunk az elhívásunkhoz nehéz körülmények között is.

Ámen